

משנכנס אדר א'

שנת תשפ"ד היא שנה מעוברת – שנה שבה נוסף חודש בין שבט לאדר המכונה **אדר א'** או **אדר ראשון**.

שנה **מעוברת** היא שנה מלאה יותר, שנה מורחבת, וכמוה כאישה מעוברת, כלומר אישה הרה. בספרות חז"ל מדובר לא רק על עיבור השנה אלא גם על **עיבור** החודש – הוספת יום לחודש כך שיהיו בו שלושים ימים. גם "עיבורה של עיר" קשור לכאן: מדובר בפרוורים הנוספים לעיר ומרחיבים אותה.

שם החודש **אָדֶר** לקוח מלוח השנה הבבלי – כיתר שמות חודשי השנה. החודש נזכר בשמו ובמספרו כמה פעמים במגילת אסתר, כגון "**וּבְשָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא חֹדֶשׁ אָדֶר**" (ט, א).

על שמות חודשי השנה העבריים

כל האמת על שח־רחוק

אנו נשאלים שוב ושוב: מה האמת על המילה "שח־רחוק"? האם היא החלופה העברית לטלפון?

התשובה בקצרה: המילה הלועזית טלפון משמשת גם בעברית והיא המונח הרשמי. אומנם החידוש '**שח־רחוק**' שימש בבית אליעזר בן־יהודה, אך לא התקבל בוועד הלשון.

במאמר מיוחד שכתבה אסתר גולדנברג ז"ל ל"אקדם" ועלה מחדש באתר – תמצאו סקירה מאלפת על השימוש ב"שח־רחוק" בגרסאותיו השונות בעיתוני בן־יהודה ואיתמר בן אב"י (בעיקר דאר היום) ובקרב בני חוגם. אגב כך הכותבת מביאה שפע של מידע על חידושים רבים אחרים מבית בן־יהודה ועל מידת התקבלותם.

לקריאת המאמר המרתק

שיר הניצחון במלחמת השפות

"הנכריה היא השפחה והמלכה העבריה!"

גיליון ו' של העיתון ההיתולי "ליהודים!" פורסם בחג פורים באדר תרע"ד (1914). העיתון ראה אור מעט לאחר שהוכרעה מלחמת השפות, ורוב הגיליון הוקדש לנושא זה. במדוריו פורסמו ידיעות, פרטוקולים מומצאים, מכתבים ושירים אשר שמו לצחוק את חברת "עזרה" ואת מנהליה, ולעגו לתומכי הגרמנית ולפעילים ציונים שלא נלחמו למען כבוד העברית.

בעמוד הראשון של העיתון נכתב שהעורך "אינו" והמוציא לאור "אינו שבאינו". עם זאת ידוע שהמוציא לאור היה המורה והסופר קדיש יהודה סילמן.

לשיר המלא ולפרסום במדור 'מאוצרות הארכיון'

ואלה שמות –

תזכורת למפגש המקוון

110 שנים לניצחון במלחמת השפות

מלחמת השפות התחוללה בארץ ישראל בשנים תרע"ג–תרע"ד. המלחמה פרצה עם הודעת חברת "עזרה" היהודית-גרמנית על הקמה של בית ספר טכנולוגי גבוה בחיפה (לימים הטכניון) – ששפת ההוראה בו תהיה גרמנית.

ביישוב העברי קמו מתנגדים רבים להחלטה ונגקטו צעדים נמרצים כדי לבטלה. המאבק הסוער הסתיים בניצחון העברית. עם פתיחת הטכניון הוחלט שמתמטיקה ופיזיקה יילמדו בעברית, ועוד הוחלט לכלול בחוזי העבודה של המורים דרישה לרכוש את ידיעת העברית בתוך ארבע שנים.

מלחמת השפות הפכה לסמל של תחיית התרבות הלאומית ושל מעמדה האיתן של העברית ביישוב העברי.

עמוד חדש באתר סוקר את תולדות ציון הדרך החשוב

שמות הפעולה בעברית

מה משותף לדוד ולאביגיל?

מה משפיע על הצלחתו של שם?

אילו שמות כיכבו כאן בעשורים קודמים?

ואיך נקראים תינוקות שנולדו בימי המלחמה?

במסגרת סדרת המפגשים שלנו בימי מלחמת "חרבות

ברזל" אנחנו מזמינים אתכם להרצאה מקוונת ("ב"זום")

על שמות פרטיים בישראל.

מועד ההרצאה: יום חמישי ו' באדר א', 15 בפברואר,

בשעה 19:00.

לכל הפרטים ולקישור לצפייה ב"זום"

לאירועים מקוונים נוספים

נושא שמות הפעולה מעורר עניין רב בקרב מורים

ותלמידים:

– איך מבחינים בין שם פעולה לשם עצם?

– האם יכול להיות שלפועל לא יהיה שם פעולה

(למשל חיכה, הראה)?

– האם מילים כמו דאגה, צחוק ומענה (שאינן

במשקלים הסדירים של שמות הפעולה) נחשבים

לשמות פעולה?

– למה מילה כמו ספור מציינת גם את פעולת

המספר וגם את תוצר הפעולה?

על שאלות אלו ואחרות ועל תולדות השימוש בשם

הפעולה כתבנו בהרחבה בליווי דוגמאות רבות בשתי

רשומות חדשות לקראת בחינת הבגרות בלשון.

שמות הפעולה

שמות הפעולה – מגוון המשקלים וחריגים

תמיכה באקדמיה

שאלה בעברית

חנות הספרים

אם נתקלתם בבעיות תצוגה לחצו כאן לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!

להצטרפות לרשימת התפוצה לחצו כאן | להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | תמיכה באקדמיה | Subscribe to English Newsletter

האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401

MailPoet